

موسسه حقوقی آوای عدالت سروش

لایحه قانونی همه‌پرسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸.۸.۲۰

لایحه قانونی همه‌پرسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران/

مصوب ۱۳۵۸.۸.۲۰/

فصل اول - کلیات/

ماده ۱ - به منظور اظهار نظر نهایی درباره متن قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که به تصویب مجلس بررسی نهایی قانون اساسی رسیده است، برنامه همه‌پرسی از اتحاد ملت ایران مطابق مقررات این قانون انجام می‌گیرد: به نحوی که همه اقشار جامعه با آزادی کامل نظر خود را به یکی از دو حالت زیر به صورت رای مخفی اعلام نمایند:/

الف - با اصول قانون اساسی مصوب مجلس بررسی نهایی قانون اساسی (مجلس خبرگان) موافقت دارید؟: آری/

ب - با اصول قانون اساسی مصوب مجلس بررسی نهایی قانون اساسی (مجلس خبرگان) موافقت دارید؟: نه/

ماده ۲ - برنامه همه‌پرسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران عمومی و اخذ رأی به صورت مستقیم و مخفی خواهد بود و هیچ کس نمی‌تواند بیش از یک بار رأی دهد./

ماده ۳ - اخذ رأی در مدت دو روز (هر روز حداقل ۱۰ ساعت) در تمام کشور در یک زمان انجام می‌شود. وزارت کشور ضمن صدور دستور شروع همه‌پرسی، تاریخ اخذ رأی را تعیین و به حوزه‌های انتخاباتی اعلام خواهد کرد./

تبصره - ایرانیان مقیم خارج از کشور از طریق سفارتخانه‌ها و کنسولگریها و نمایندگیهای رسمی در این همه‌پرسی شرکت خواهند نمود./

ماده ۴ - رأی‌دهندگان باید دارای شرایط زیر باشند:/

۴.۱ - تابعیت ایران/

۴.۲ - داشتن حداقل ۱۶ سال تمام/

۴.۳ - عدم محرومیت از حقوق اجتماعی/

فصل دوم - انجمن نظارت/

ماده ۵ - در مرکز هر شهرستان با دستور وزارت کشور هیأت اجرایی فرمانده به ریاست فرماندار (یا سرپرست) و عضویت بالاترین مقام دادگستری محل - مدیر کل یا رئیس آموزش و پرورش مدیر کل یا رئیس ثبت احوال و پنج نفر از معتمدان محل به انتخاب اشخاص مذکور تشکیل می‌شود./

تبصره ۱ - در غیاب یا استعفا هر یک از اعضای هیأت اجرایی فرمانده فرماندار از جانشین یا رؤسای سایر ادارات محل یا معتمدان محل دعوت به عمل می‌آورد و عدم حضور بیش از دو جلسه متوالی اعضا به منزله استعفا تلقی می‌شود./

ماده ۶ - هیأت اجرایی فرمانده در اولین جلسه نسبت به تعیین ۲۵ نفر از مردم طبقات مختلف حوزه شهرستان که دارای شرایط رأی دهنده باشند اقدام می‌نماید و فرماندار متعاقباً برای تشکیل انجمن نظارت فرمانده از آنان دعوت به عمل می‌آورد./

ماده ۷ - پس از حضور (۳). (۲) دعوت‌شدگان (۱۷ نفر) با رأی مخفی و اکثریت نسبی از بین آنان یا از خارج ۷ نفر به عنوان عضو اصلی انجمن نظارت مرکزی و ۷ نفر به عنوان عضو علی‌البدل انتخاب می‌شوند. اعضای اصلی انجمن نظارت مرکزی از بین خود یک رئیس - یک نایب رئیس و سه منشی انتخاب می‌نمایند./

ماده ۸ - انجمن نظارت مرکزی در اولین جلسه نسبت به تشکیل انجمنهای نظارت فرعی در بخشهای تابع شهرستان توسط فرماندار اقدام می‌نماید./

ماده ۹ - بخشداران تابع شهرستان به محض وصول دستور فرماندار برای تشکیل انجمن نظارت فرعی مطابق مقررات مواد ۶ و ۷ این قانون اقدام می‌نمایند./

ماده ۱۰ - انجمنهای نظارت مرکزی و فرعی فرمانده مکلفند بدون وقفه نسبت به تعیین محل شعب ثبت نام و اخذ رأی به تعداد کافی و همچنین اعضای شعب فرمانده شامل ۵ نفر مرکب از یک روحانی یک کارگر یا کشاورز - یک فرهنگی یا دانشگاهی - یک نفر از اصناف یا پیشه‌وران و یک خانم‌دهدار اقدام نمایند./

تبصره - برگزاری فرمانده در بخش مرکزی شهرستان به عهده انجمن نظارت مرکزی می‌باشد./

ماده ۱۱ - انجمن نظارت فرمانده قانون اساسی غیر قابل تغییر و انحلال می‌باشد مگر در صورتی که موجبات تعطیل یا تعویق برنامه همه‌پرسی را فراهم نمایند. در این صورت فرماندار یا بخشدار با تصویب هیأت اجرایی نسبت به تعیین جانشین یا تجدید اعضای آن انجمن اقدام می‌نماید./

فصل سوم - اخذ رأی فرمانده/

ماده ۱۲ - انجمنهای نظارت فرمانده باید یک هفته قبل از روز همه‌پرسی آگهی انجام فرمانده حاوی محل شعب ثبت نام و اخذ رأی و اوقات اخذ رأی را در تمام حوزه شهرستان منتشر نمایند./

ماده ۱۳ - هر گاه برای ثبت نام و اخذ رأی در مناطق شهری و روستایی یا کوهستانی تشکیل شعب ثابت مقدور نباشد انجمنهای نظارت می‌توانند شعب سیار در نواحی مورد نظر تعیین نمایند./

ماده ۱۴ - برگهای رفراندم شامل چهار قسمت است: قسمت اول و دوم که تعرفه انتخابات محسوب خواهد شد و روی آنها محل ثبت مشخصات رای دهنده و محل حوزه رفراندم چاپ شده است. قسمت سوم و چهارم ورقه رای محسوب خواهد شد. قسمت اول هنگام ثبت نام رای دهنده در دفتر شعب رفراندم باقی می ماند و قسمت دوم و سوم و چهارم به متقاضیان شرکت در همه پرسی تسلیم خواهد شد. رای دهندگان رفراندم قسمت دوم برگ رفراندم را هنگام اخذ رای از محل پرفراژ جدا نموده تسلیم انجمن نظارت می نمایند قسمت سوم و چهارم که نمایانگر نظر رای دهنده در موافقت یا مخالفت با متن قانون اساسی می باشد بنا به تشخیص صاحب رای از محل پرفراژ جدا شده و توسط خود او داخل صندوق رای قرار می گیرد./

ماده ۱۵ - صدور برگ رفراندم فقط در قبال ارائه شناسنامه به متقاضیان تسلیم می شود و ترتیب ثبت نام و اخذ رای و قرائت آرا مطابق دستور العملی خواهد بود که توسط وزارت کشور تهیه و ابلاغ خواهد شد./

ماده ۱۶ - مسئولیت نگهداری و حفاظت کلیه لوازم و اوراق رفراندم و صندوقهای اخذ رای با نمایندگان فرمانداری و بخشداری خواهد بود./

ماده ۱۷ - حفظ نظم در انجمن نظارت مرکزی و فرعی با رییس و در غیاب با نایب رییس و حفظ انتظامات در نواحی شعب ثبت نام و اخذ رای باماموران انتظامی (مامورین شهربانی - ژاندارمری - پاسداران انقلاب) می باشد./

فصل چهارم - شکایات. مقررات جزایی و متفرقه/

ماده ۱۸ - انجمنهای نظارت مرکزی رفراندم تا دور روز پس از ختم اخذ رای رفراندم شکایات و اعتراضات واصله را می پذیرند و متعاقبا ظرف سه روز به آنها رسیدگی نموده و نظر خود را توسط فرماندار به اطلاع هیأت اجرایی رفراندم می رسانند./

ماده ۱۹ - در صورتی که پس از رسیدگی به شکایات، انجمن نظارت مرکزی یا هیأت اجرایی رفراندم تشخیص دهد که امور ثبت نام و اخذ رای رفراندم در یک یا چند شعبه به طور صحیح انجام نشده است با اعلام نظر هیأت اجرایی رفراندم، همه پرسی همان شعب باطل می شود. نظر هیأت اجرایی رفراندم در کلیه مواردی که مورد رسیدگی قرار می دهد قطعی خواهد بود./

ماده ۲۰ - هر کس برگ رفراندم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را بخرد یا بفروشد و یا در اوراق تعرفه رفراندم تقلب نماید و یا در امر همه پرسی اخلال نماید و یا تقلب و تزویر و خیانت نماید و یا به تهدید و تطمیع متوسل شود و یا به شناسنامه متعلق به دیگری یا شناسنامه مجعول با علم به جعلیت آن برگ رفراندم بگیرد و رای بدهد علاوه بر محرومیت از حقوق اجتماعی به حبس جنحه از شش ماه الی سه سال و جزای نقدی از ۵۰۰ الی ۵۰۰۰ ریال و یا به یکی از دو مجازات مذکور محکوم می شود./

ماده ۲۱ - وزارت کشور مأمور اجرای این قانون و ناظر بر حسن جریان همه پرسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران می باشد./

ماده ۲۲ - به منظور انجام هزینه هایی که برای برگزاری برنامه همه پرسی قانون اساسی لازم است مبلغ دویست میلیون ریال اختصاص داده می شود که بنا به فوریت و ضرورت امر بدون رعایت قانون محاسبات عمومی و تشریفات دست و پا گیر به هر نحو که ستاد مرکزی انتخابات کشور مصلحت می داند با گواهی وزیر کشور هزینه و به حساب قطعی منظور دارد./

/